

ORATIO ANNIVERSARIA

IN

THEATRO

COLLEGII REGALIS

MEDICORUM LONDINENSIIUM

EX HARVEII INSTITUTO

FESTO DIVI LUCÆ

HABITA

A.D. MDCCLV.

A ROBERTO TAYLOR, M.D. COLL. REG. MED. LOND. et

S.R.S. et MEDICO REGIO EXTRAORDINARIO.

LONDINI:

Apud JOHANNEM NOURSE. MDCCLVI.

VIRO EXIMIO
THOMÆ REEVE, M. D.
PRÆSIDI DIGNISSIMO
SOCIISQUE ORNATISSIMIS
COLLEGII REGALIS
MEDICORUM LONDINENSIIUM
HANC ORATIONEM
ILLORUM HORTATU EDITAM
EA QUA SEMPER COLENDI SUNT OBSERVANTIA

D. D. D.

ROBERTUS TAYLOR.

VIRO EXIMO

THOMAE REEVE, M.D.

PRÆSIDI DIGNISSIMO

SOCIISQUE ORNATISSIMIS

COLLEGII REGALIS

MEDICORUM LONDINENSIS

HANC ORATIONEM

ILLORUM HORTATU EDITAM

EA QUÆ SEMPER COLLENDI SUNT OBSERVANDA

B.D.D.

ROBERTUS TAYLOR

ORATIO HARVEIANA.

UNIVERSARIUM, Corona Spectatissima, Munus, quod Nobis hodierno Die, Medici divini memoriae sacro, celeberrimus noster injunxit HARVEIUS, mihiq[ue] hoc anno assignavit PRÆSES dignissimus, nequaquam detrectandum esse existimavi. Etsi enim Oratorium Ingenium, quod in me sentio quam sit exiguum, mihi deficit; etsi plurimi facundissimique Viri, qui ex hoc loco quotannis dixere, dicendi materiem exhau-

exhaustis jam videntur: veruntamen cum tempora varia et diversa nova Oratoribus argumenta suppeditare soleant; nova ad dicendum hortamenta ministrare possint; nonnulla quidem, nisi fallor, dicenda adhuc restant; nonnulla me, ut coram Vobis dicam, cohortantur atque suadent. Suadet summa, qua me dudum audivere*, COLLEGARUM Benignitas; suadet semper veneranda COLLEGII Auctoritas; suadent, denique, Rerum nostrarum, quibus incendor, Studium atque Amor.

Quot et Quales fuerint Nostri, quos sua in Artem Medicam merita, et immortalis Hodierni Instituti Auctor vetuere mori, nostrum est, SOCII DILECTISSIMI, hodie commemorare: atque hic sane dicendi Campus nobis patet adeo immensus, ut non tam ubi incipiat, quam ubi desinat, nesciat Oratio.

Ex His illustribus Viris Quis primum locum sibi vindicat? Quis, nisi qui primus Hoc instituit COLLEGIUM? illustrissimus LINACRUS; per totum Li-

* Sc. anno MDCCCL, quo de PATHOLOGIA, ex Instituto cl. GULSTONI, in COLLEGII Theatro praelegebam.

terarum Orbem celeberrimus : Qui, in Academia
 OXONIENSI literis Latinis exquisitè eruditus, Græ-
 carum colendarum causa, in ITALIAM, uberibus
 Ingeniis tunc florentem, transmigravit ; easque ex-
 inde (ubi TURCARUM Tyrannidem eodem sæculo
 fugientes exoptatum invenerant Asylum) in Patri-
 am suam duxit et fovit : Qui in Doctrinis libera-
 libus, superstitionis Imperio jamdiu oppressis, re-
 stituendis, primas tulit : Qui omnibus, denique,
 ornatus Artibus, de Medica adeo in primis meruit,
 ut Caliginem, ei in hac Insula inductam, spississi-
 mam dispellere primus coeperit. Hisce tenebris
 BRITANNIÆ infidentibus subito effulsit LINA-
 CRUS ; Artique Medicæ illuminandæ omnino in-
 tentus, multos GALENI Libros, (qui in isto ævo
 apud exteras gentes satis pro Dignitate sua jam
 tandem æstimari coeperant) tam polite et fideliter
 interpretatus est, ut ERASMO Judice, melius Latine
 quam Græce, interpretante LINACRO, GALENUS
 loqueretur †. Virum hunc egregium tanta apud
 Regem non indoctum gratia et auctoritate valuisse
 non profecto mirum est : Illum vero non in suum
 commodum ; non ad nummos corradendos ; non

† Vid. ERASMI Epistolas passim.

ad honores ambiendos; sed ad solam Reipublicæ felicitatem; ad Posteritatis, etiam ferissimæ, sanitatem promovendam iis omnino usum esse; Quisnam est, AUDITORES SPECTATISSIMI, vel ex invidis laudum ejus obtrektoribus, qui Viri magnanimitatem et virtutem non admiretur? Hunc autem non aliter fecisse testetur Hoc nostrum COLLEGIUM. Nostrum dixi? immo potius Ipsius dicam; quippe quod Ipso suadente fundatum; Ipso juvante formatum; Ipso, denique, præsidente gubernatum fuit. Sicut enim e paucis primigeniis coloribus, quorum cuique sua est venustas, suus splendor, mirum in modum commixtis, LUCEM ipsam, humanæ vitæ consolatorem, concinnavit summus Mundi Opifex; ita quidem LINACRUS noster, e paucis illis, qui tunc temporis Virtute et Doctrina florebant, Medicis, Hoc insigne suum MEDICINÆ Lumen, quod ad hunc usque Diem perpetuo resplenduit, componendum suasit et curavit. Tales Nos habuisse Auctores, nobismet, SOCII ORNATISSIMI, gratulemur; atque quam uberes stirps hæc clara tulerit Fructus (quid enim a stirpe tam clara non expectandum esset?) jam videamus?

Celeber-

Celeberrimum LINACRUM haud longo post intervallo secutus est clarissimus CAIUS; et passibus omnino æquis. Hic enim literis non levius imbutus; in rebus tum Phycis tum Medicis non minus versatus; animoque non minus benevolo et generoso ornatus; de Nobis, nostraque Arte non minus egregie meruit. Quis nostros Annales primus composuit? nonne CAIUS? Quis nostra jura atque privilegia palam et in Curia primus defendit? Quis nisi CAIUS? Quis, denique, COLLEGII Insignia, quæ in Comitiiis, aliisque nostris Conventibus, coram PRÆSIDE dignissimo ponuntur, et quæ nunc intuemur, excogitavit? Profecto CAIUS.

Moneant itaque Illa, Nos, SOCII ORNATISSIMI, moneant, NOBIS FUISSE CAIUM: Atque ea, quæ CAIUS Ipse VIRTUTIS nuncupavit Insignia, Nos, ad Virtutem assidue colendam, Resque nostras fortiter et constanter tuendas, quotiescunque ea cernimus, accendant. Hortentur ea Nos ad Illas Leges defendendas, quarum Auctoritas nuper impugnata est; Illas Leges, quibus Majores nostri Artis Medicæ Dignitati prudentissime providerunt. Intelligebant solertes harum Legum latores (utcunque

portentosa habeatur ea nunc Opinio) nihil æque Medicum facere posse, atque animum a pueritia literis imbuere: Intelligebant, SAPIENTIÆ studium, (a quo Medici quidam, HIPPOCRATIS, ut opinor, gloriæ æmuli, Disciplinam Medicam iterum separari volunt *) “ quamvis non faciat Medicum, “ tamen aptiorem Medicinæ reddere:” Intelligebant, (quod sapientissimus olim monuit CICERO †) “ omnes Artes, quæ ad humanitatem pertinent, “ habere quoddam commune vinculum, et quasi “ cognatione quadam inter se contineri:” Intelligebant, denique, cogitandi et ratiocinandi Artes (quibus sapientia constat vera, et sine quibus delirant Artifices) non in medicis Hodiernorum Institutionibus; non in decantatis Præceptorum quorumcunque Aphorismis; sed inter antiquas ACADEMI sylvas, perennibus Eruditionis Græcæ et Latinæ Fontibus scaturientes, quærendas esse. Sicut igitur LINACRUS celeberrimis ACADEMIIS nostris insigne favoris sui, in PRÆLECTIONIBUS medicis ibi instituendis, testimonium dederat; ita CAIUS, gratam,

* Democriti autem, ut quidam tradiderunt, Discipulus HIPPOCRATES Cous, primus quidem ex omnibus memoria dignis, ab studio SAPIENTIÆ Disciplinam hanc (medicam) separavit. CELSUS in Præfat.

† In Orat. pro Archia Poeta.

qua Almam suam Matrem prosequabatur, memori-
am, in COLLEGIO restaurando, testatus fuit : Atque
quo evidentius Disciplinam Medicam in COLLEGIO
suo novo instituisse ; Artisque nostræ studiosos eo
invitasse videretur ; non modo INSIGNIA, Collegio
suo propria, ARTEMQUE MEDICAM symbolice deno-
tantia, ei gerenda detulit ; sed venerandum etiam
suum Nomen, longe lateque per EUROPAM sparsum,
quod jam nunc agnoscit, ei indidit. Et quam valde
laudes nostras ! quam valde Posterorum gratias
jamdiu meruerit Hoc CAII Collegium, ex eo, AU-
DITORES SPECTATISSIMI, judicate, quod maxima
Duo, non modo nostri COLLEGII, sed nostræ eti-
am Nationis, immo nostræ, dicam, Naturæ or-
namenta, (quorum laudes mox celebraturi sumus *)
intra suos Parietes educaverit !

Vigente adhuc CAIO ab OXONIO jam proceffe-
rat alterum hujus COLLEGII Decus et Tutamen,
doctissimus CALDWALLUS. Hic utilissimam LINA-
CRI Societatem novis muneribus ornandam esse ra-
tus, (nobili LUMLEIO in partem Operis adscito,)
PRÆLECTIONEM CHIRURGICAM in hoc COLLEGIO

* HARVEIUM et GLISSONUM.

instituit. Et quantum in Artium MEDICÆ et CHIRURGICÆ utilitatem, immo in gloriam, jamdiu cesserit Hoc laudabile Institutum, nemo, SOCII ERUDITISSIMI, ignorare potest, nisi qui nesciat illustrissimum Virum, qui Nos hodie convocavit, celeberrimum suum de SANGUINIS CIRCUITU Inventum in hac ipsa PRÆLECTIONE cum suis primo communicasse; immortalem scilicet HARVEIUM, ad cujus Famam singularem jam festinat Oratio.

Si enim Viros hos illustres, qui ante CIRCUITUM Sanguinis floruerant inventum, commemoratione annua dignos censuit HARVEIUS, quanto Ipse, qui invenit, dignior est habendus qui commemoretur? Quantas illi debemus laudes, qui ingenio pene divino præditus; omni eruditionis genere (cujus intra CAII Ipsius Collegium fundamenta jecerat) instructus; laborisque infiniti patiens, dies noctesque tamdiu Naturæ operibus invigilavit, donec filum, quo per reconditum Oeconomiae Animalis Labyrinthum jam ducimur, penitus detexerat? Nemo enim certe nunc demum naris est adeo emunctæ, ut præclarum Hoc inventum in Antiquorum scriptis subolfaciat. Si quis est
tam

tam sagax; si quis vocem unam atque alteram, in HIPPOCRATIS scriptis subinde occurrentem, nulla contextus ratione habita, omnique Artis Historia repugnante, ad sensum hujusmodi ridiculum torquere volet; Hunc quidem eodem argumentandi genere probare posse confido, PULVEREM PYRIUM, PYXIDEMQUE NAUTICAM Veteres non latuisse. Apage tantas invidorum Nugas: Tædet harum ineptiarum Philologarum. Anquiramus potius sintne Illi Recentiores magis audiendi, qui de Hoc nobilissimo Invento cum HARVEIO certavere? Non SERVETUS: non COLUMBUS: non Ipse etiam CÆSALPINUS. Nam quid in hac Re fecerant Illi præter conjecturas? Quibus autem Factis vel Experimentis conjecturis suis conciliaverant fidem? Hoc equidem munus HARVEIO nostro reservatum fuit; atque Hoc præclare præstitit. Quod Illi suspicati erant, Ipse vidit; Quod Illi male intellexerant, Ipse explicavit; Quod Illi, denique, vix submoverant, Ipse exposuit, probavit, stabilivit. Quantum vero in Philosophia excolenda; quantum in literis promovendis excelluit HARVEIUS; tanto quidem in nostrum COLLEGIUM exarsit Studio. Tantam erga Nos indicavit caritatem, ut, quos Ipse
non

non erubuerat amplecti Fratres, eos dignaretur
constituere Hæredes.

Quid in Oeconomia animali explicanda valere
posset Hoc inventum HARVEIANUM exemplar pri-
mum et egregium proposuit HARVEIUS Ipse: Qui,
Vitæ principiis in Corde detectis, Animalium Ge-
nerationem deinde animo complexus est; eamque
totam Rem occultam in libro eleganti, Doctrinæ
reconditissimæ pleno, fufius exposuit. Et quanta
laude dignus sit, qui viam ad Oeconomiam animalis
scientiam primus monstravit, Vos, SOCII ERUDI-
TISSIMI, potissimum scitis, qui, quantum in Oeco-
nomia animali versati medendo valeant, quotidie
experimini! Cur ulla hujus Utilitatis ab HARVEII
Invento derivatæ exempla proferam? Vetant hoc
angusti Orationis limites; vetatis Vos, quibus om-
nia hujusmodi satis innotescunt; et qui me ad al-
teram mei muneris Partem revocare jam vide-
mini; ad aliorum laudes celebrandas: Quorum
nonnullos, qui viam ab HARVEIO præmonstratam
insistentes, PHYSIOLOGIAM novam condidere, nunc
intueamur.

Inter

Inter hos eximios primum locum obtinet GULSTONUS ; doctissimus OXONII Alumnus : Qui, quantum lucis a PHYSIOLOGIA nova (ex Sanguinis CIRCUITU nuperrime demonstrato mox oritura) accepturæ essent Morborum causæ jam ante animo prospiciens, PRÆLECTIONEM PATHOLOGICAM in Hoc COLLEGIO instituit ; suoque sumptu ad hunc usque diem sustinuit. Nec Spem GULSTONI fefellit eventus : Quot enim Opera ab illius ætate PATHOLOGIAM in EUROPA illustrarunt, tot quidem lucem suam ab HARVEII Invento derivarunt ; Quot in ANGLIA Scripta morborum Causas atque Signa explicarunt, tot fere intra hos Parietes, ipso jubente, lecta sunt.

Haud multo post in PHYSIOLOGIA et PATHOLOGIA explicandis excellebat Medicus, Rebus COLLEGI ANatomicis, et postea COLLEGIO ipsi, merittissimo præfectus, celeberrimus GLISSONUS ; in ipso CAII Collegio educatus, et in CANTABRIGIA sua Professor olim Regius. Hic, primaria Organorum vitalium Functione ab HARVEIO explicata, duo alia organa, Functionibus naturalibus præcipue destinata, HARVEIO Duce, statuebat explicanda.

canda. Hic HEPATIS structuram tam internam quam externam mira quidem solertia patefecit. Hic Vaginam PORTÆ, five Capsulam ejus communem, primus detexit, explicavit, nominavit. Neque minore Hic acumine minutissimas VENTRICULI et INTESTINORUM Fibras indagavit; Functionibusque illorum viscerum penitus investigatis, modum parandi Chyli, sicut antea secernendæ Bilis, pari eruditione atque elegantia demonstravit. Hic, denique, eam Fibrarum animalium proprietatem, quæ facit ut eæ sine sensu irritentur, primus notavit et nominavit: eam ipsam proprietatem, quam doctissimus HALLERUS, Physiologus horum temporum longe præstantissimus, experimenta GLISSONI ulterius prosequendo, summo judicio plenius exposuit; summaque modestia, Philosopho omnino digna, Philosophorum judicio nuper commendavit*: eam profecto proprietatem, quam in Fibris quibusdam animalibus, quemadmodum in Materia universa Gravitationem, inesse docuit Vir solertissimus; qua proprietate patefacta, quamplurima in Animalibus tam vivis quam mortuis *φαινόμενα* (nulla antecedentium Physiologorum *ὑποθέσει* explicata,

* Vid. Comment. REG. soc. scientiar. GOTTING. Tom. II. p. 114.

aut explicanda) perspicue HALLERUS, GLISSONO monstrante viam, nunc explicavit. Hucusque, SOCII ORNATISSIMI, GLISSONUM nostrum Doctrina solummodo et Scientia Medica excellentem vidimus: Hucusque Illum HARVEII vestigiis insistentem, et PHYSIOLOGIAM, PATHOLOGIAMQUE studiosissime persequentem admirati sumus. Nunc Viri magni Humanitatem atque Fortitudinem in Arte exercenda intueamur. Peste enim hanc Urbem eo tempore depopulante, innumerabilibus, Reipublicæ causa, Periculis sese objicere Vir fortis non timuit; mortemque ipsam pati maluisset, quam suis miserrime circum circa decumbentibus opem non tulisse. O admirandam Hominis Virtutem! O incredibilem prorsus Humanitatem! O Fortitudinem supra humanam!

At, dum egregiam GLISSONI humanitatem celebrare studeo, cavendum est, ne alterius COLLEGÆ nostri (qui ejusdem operis periculosi se participem præstabat) virtutes tãcendo, memoriæ ejus injuriosus esse videar, doctissimi HODGESII; Viri heu! meliore ingenio quam fortuna memorabilis: Qui ab OXONIO, ubi literis institutus erat, ad LON-

DINUM commeans, non modo quotidiana Pestis pericula impavidus subiit, sed accuratam ejus Historiam Orbi medico donavit; minime proculdubio contentus atrocissimum Vitæ humanæ Hostem a Patria propulsasse, nisi Posteris etiam ejusdem profligandi (quantum humana fert facultas) rationem traderet. Quam male tanta Viri dignissimi merita, remunerarint sui pudet dicere! omnium maxime fateri pudet, illos ipsos, quorum Vitas servandi causa tot HODGESIUS periculis objectarat suam, illum gravi Paupertatis oneri, senescenti adhuc graviori, fuisse succumbere. Hanc, AUDITORES SPECTATISSIMI, gratiam, quam ipsi vivo recusabant sui, mihi liceat referre Ipsius Memoriae, His saltem accumulem Donis &c.

Quis autem miseram hujus Urbis sortem mecum non lugebit, quam vix a sævissima Peste liberatam circum undique involverunt Flammæ; quæ Nos et nostra penitus delevisent, nisi nobis munificus subvenisset HAMEIUS? Postquam enim incendium istud nefandum, quod omnia tam sacra quam profana late vastabat, COLLEGIUM nostrum in fenum cineremque verterat, tantum sua auctoritate, sua-

que

que munificentia efficiebat HAMEIUS, ut pulchrius
e flammis resurgeret. Neque in COLLEGIO reæ-
dificando boni COLLEGÆ officio Te fatis esse fun-
ctum arbitrabare Vir eximie, nisi Rei quoque COL-
LEGII sustentandæ pro facultatibus confertis tuis.
Eandem igitur liberalitatem, quam toties in hanc
Societatem exercueras vivens, testamento etiam
tuo indicasti mortuus. Sicut igitur Majores nostri
TABULAM MARMOREAM in Bibliotheca HARVEI-
ANA collocandam Tibi decrevere vivo; ita Nos
mentis tuæ benevolentissimæ imaginem, Cordibus
inscriptam nostris, in æternum conservemus.

Vix dum COLLEGIUM restituerat HAMEIUS
quum de splendore ejus augendo coeperint cogitare
illustrissimi COLLEGÆ. Nunc enim fundamentó
ab HARVEIO jacto superstructuri una omnes con-
currebant. Ab OXONIO suo, ubi jamdiu inclarus
erat, in COLLEGIUM nuper cooptatum en! WIL-
LISIUM. Hic veterum PHYSIOLOGIAM a COLLEGIS
suis paulo ante labefactatam, nunc funditus ever-
tendam esse existimabat; novæque ædificandæ
egregiam navabat operam. Hic, sanguinis motu
ab HARVEIO detecto, liquorem subtilioris indolis

nunc exquirebat; liquorem a CEREBRO oriundum :
 cujus Organi fabricam mirè tortuosam, et functi-
 ones abstrusiores plane expedit; NERVORUMQUE
 originem, structuram, et officium felicissime investi-
 gavit. Hinc SOCII ERUDITISSIMI, novi ex Invento
 HARVEIANO Fructus : Quantum enim profecerat
 HARVEIUS Ipse in Functionibus vitalibus ; quan-
 tum GLISSONUS in naturalibus ; tantum quidem
 in animalibus explicandis profecit WILLISIUS.

Detrimentum, quod Arti medicæ attulerat mors
 WILLISII immatura, quodammodo compensavit
 Superstes WILLISII Amicus et Defensor, LOW-
 ERUS ; dignissimus etiam OXONII Alumnus. Quo-
 modo in Chylum transmutetur Cibus non ita pri-
 dem docuerat GLISSONUS : Ulterius nunc progredie-
 batur LOWERUS. Nunc Chyli in Sanguinem
 mutationem explicabat : nunc quibus causis san-
 guis Arteriosus suum debeat ruborem ; quibus vi-
 ribus moveatur Cor, in Tractatu pereleganti (quo
 Nobis honorem, sibi que consecutus fuit immortalitatem)
 perspicue exponebat. Quosque tandem
 penetrare ausum est acutissimum LOWERI Inge-
 nium ? In abditissimos quidem Naturæ Recessus.

Sanguis-

Sanguinem enim Animalium, in magnos Medicinæ usus, ex alia in aliam Specie transfundi potuisse arbitratus, plurima in eum finem experimenta excogitavit : Eventu sane (quod dolendum est) Viri ornatissimi Votis et Ingenio prorsus impari. Fateantur autem Invidi magnis LOWERUM excidisse ausis : Neque id diffiteantur Increduli ; qui Illum propterea excidisse putant, quia non mortale fuit quod optavit Vir ingeniosus.

Nondum vero satis erat explicata Oeconomia Animalis. Glandularum enim (Partis profecto non minimæ Dignitatis) textura, numerus, situs, atque usus adhuc restiterant exponenda. Huic utili demum Operi se accinxit WHARTONUS ; literis CANTABRIGIÆ institutus : Idque tam accurate perfecit, ut omnes totius Corporis Glandulas indicaverit, enumeraverit, descripserit. Hic eas a servilibus, quæ iis imposuerant Antiqui, ministeriis, liberavit. Hic Ductum salivalem in Os patentem primus detexit. At non modo eas, quas Natura in corporibus sanis creare solet, explicavit ; sed eas etiam, quæ præter Naturam in morbis sæpe generantur, primus notavit et enucleavit. Tantum
valet

valet in morbis Partium detegendis **PHYSIOLOGIA**
vera atque exquisita!

Si omnes, **AUDITORES SPECTATISSIMI**, hujus
COLLEGII Socios, qui, in **Oeconomia Animal**i il-
lustranda, de nobis optime meruere, fatis pro me-
ritis laudare conarer, **Tempus** profecto me citius
quam **Oratio** deficeret. Quis autem silentio præ-
terire potest celebrem **HARVEI** Defensorem, do-
ctissimum **ENTIUM**? Quis clarissimi **SCARBURGII**?
Quis **CHARLETONI**? Quis **CROUNII**? Quis deni-
que **NEEDHAMI** immemor esse potest, dum ex-
colitur **ANATOMIA**; dum moventur **MUSCULI**; dum
FOETUS geruntur **UTERO**?

COLLEGIO Hoc nostro **Viris** tot illustribus no-
bilitato, non mirum est, **AUDITORES SPECTATISSI-
MI**, si illius **Societatem** **NOBILITAS** ipsa olim ambi-
verit. Minime profecto mirum est, si illustrissi-
mum **DORNAVIAE MARCHIONEM**, Artibus pleris-
que eruditum (sicut antea nobilissimum **LUMLEI-
UM**) tantus etiam nostræ ceperit **Amor**, ut in **COL-
LEGIUM** nostrum ascribi voluerit; nobisque muni-
ficentiam suam amplissimis **Donis** testatus fuerit.

Quot

Quot et Quales in **PHYSIOLOGIA** nova condenda, **PATHOLOGIAQUE** amplificanda, post **CIRCUITUM** Sanguinis inventum, excelluerint **COLLEGÆ**, jam vidistis? Nunc ad eos, qui in **THERAPEUTICA**, tertia, et consummata quidem, **MEDICINÆ** Parte, clauerint promovenda, transeamus.

Horum primus occurrit Medicus, cujus memoriam (verbo absit Invidia) non satis coluisse nos videmur, **RICARDUS MORTONUS**; Vir nequaquam prætereundus: Qui, etsi Theoria nimis generali deceptus, **MALIGNITATEM** ubique odoratus fuit, atque in Spiritibus sustentandis nimis sæpe occupatus, a vero medendi scopo aliquando aberravit; in quibusdam tamen Febribus continuis (quarum cum Intermittentibus Necessitudinem primus Nostratium perspexit Ipse) **SPECIFICUM** nunquam satis laudandum primus Nostratium feliciter adhibuit. Ille enim **CORTICEM PERUVIANUM**, quo nunc tam graves expugnamus morbos, Medicis tunc falso damnatum, Regnoque pulsum, examinavit, absoluit, reduxit. Ille novum Mundum, Hoc Cortice in **EUROPAM** transmissio, novum Morbum, quem exeunte sæculo penultimo in eam transmiserat,

rat, non leviter compensasse primus indicavit. Hunc, cujus in Artem Medicam merita Theoriæ illius vel inimicissimi non fateri nequeunt, Nos, quorum est omnia sua cuique tribuere, æquissimis laudibus celebremus.

Et quodnam, quæso, amplius æquitatis nostræ argumentum exhibere possumus, quam in Medico, a MORTONI Theoria valde abhorrente, laudibus cumulando debitis? Medico, quem, etsi, modesto, quo erat, animo, ad summum hujus COLLEGII Ordinem viam non affectavit, dignissimum tamen qui in eum cooptatus esset, omnes uno ore jam profitentur. Quis me, SOCII DILECTISSIMI, SYDENHAMUM nostrum indicare velle nescit? (Nostrum enim Nos ACADEMICI eum optimo jure appellabimus, quem Doctrinis suis ACADEMIARUM NOSTRARUM erudiverat Hæc, et Doctoratu ornaverat Illa :) Virum profecto, cui, in Arte nostra exercenda, tanta inerat naturalis Ingenii Dexteritas, ut ad medendum natus videretur: Virum, de quo verius affirmari potest quod de GALENO asserit SCALIGER “ Illum non ex aliis potius didicisse “ (id quod facile factum sic satis sit) quam ex SEIPSO “ (quod

“ (quod esset valde arduum) aliis Medicinæ scientiam constituiſſe*.” Virum, qui, ὑποθεσέντων, in quibus formandis nimium festinaverat Neotericorum Vanitas, omnino pertæsus, ab opinandi et garriendi ineptiis ad Antiquorum in observando Diligentiam; a verbosa Doctrinæ ostentatione ad veram medendi Artem Nos revocavit. Quis in Morbis distinguendis tam acutus? Quis in describendis tam fidelis? Quis, denique, in sanandis tam felix fuit? Ille febricitantes e Flammis tam medicamentorum quam Morbi primus eripuit. Ille OPIO VARIOLARUM furorem primus compescuit; primusque illud Divinæ Misericordiæ Donum plena manu miseris dispensavit. Ille, denique, VERULAMII nobilissimi Præceptum non minus Medici quam Philosophi interesse ratus, non finxit, non excogitavit, sed incredibili prorsus sedulitate invenit quid Natura faceret aut ferret. Nec “ is tantum fuit SYDENHAMUS,” (ut LIVII de CATONE loquentis verbis utar) “cujus FAMA VIVO eo viguerit, monumentumque “ ejus SCIENTIÆ nullum extet; vivit immo vigetque “ SCIENTIA ejus scriptis sacrata medicis, non nisi

* Vid. J. CÆS. SCALIG. in Præfat. Lib. de CAUSIS LINGUÆ LATINÆ.

“ cum Mundo ipso perituris†.” Hinc Viri magni
Nomen et Auctoritas apud exteros! Hinc SYDEN-
HAMI Amor et Veneratio apud Suos!

Hunc, cujus vestigia pressit, diligenter observasse
videtur celeberrimus RADCLIVIVS; Vir (siquis
unquam fuit) non tam literis ad Rei Medicæ sci-
entiam, quam Ingenio et Experientia eruditus:
Qui SYDENHAMO annis et honore pleno, ex Aca-
demia OXONIENSI ad Urbem veniens, in eas me-
dendi rationes, quibus tantum honorem consecu-
tus erat venerandus Senex, non inquirere non po-
terat. Et profecto vix fieri potuit, ut qui ingenii
acumine, miraque in morbis dignoscendis perspi-
cacia ad SYDENHAMUM propius accesserat, is in
iisdem curandis ab illius consilio et præceptis disce-
deret. Hic, itaque instar alterius SYDENHAMI Na-
turæ laboranti semper intentus, illam aberrantem
revocavit, illam succumbentem sublevavit, illi de-
nique, triumphanti non repugnavit. Hisce fretus
principiis Formularum farraginem atque pompam
sprevit; ægrotosque a morbi et remediorum onere
eodem ictu sæpe liberavit. Exempli hujusmodi
rara, quæ Artibus non nisi leviter imbuta in Pene-

† Vid. LIV. Lib. XXXIX. Sect. XL.

tralia

tralia sua indulgens dicitur admisisse Natura, nemo imitari audeat ΑΜΥΗΤΟΣ; minime omnium audento Isti, quos NATURAM docuisse credunt ΟΙ ΠΟΛΛΟΙ, nulla alia de causa, quam quod ARTIUM Disciplinis non fuerint eruditi.

Sed etiamsi Artium studia ex ACADEMIARUM NOSTRARUM Fontibus parce hauserit RADCLIVIVS Ipse, (si modo ea parce hauserit) ea tamen ex illis omnino haurienda esse Virum insignem existimasse palam declarant Stipendia sua ITINERARIA; quibus neminem præter Academiae suæ ARTIUM MAGISTROS donari voluit: Indicio quidem satis manifesto, non Artium foris discendarum; non Tyronum in Academiis exteris alendorum gratia; non, denique, ut ea merentes, (quorundam instar Medicorum peregrinantium) quo nihil attulerint Sapientiae, exinde parum reportent Medicinæ, ea ipsum instituisse; sed ut Sapientiam, Domi acquisitam, extra Patriam suam deportando, MEDICINAM cumulationem ad suos reducant.

Defuncto jam laboribus RADCLIVIO successit Sodalium ipsius primus dilectissimus MEADUS:

Quanta scientia Vir! quanta gravitate! quanta dignitate! Qui tantum RADCLIVIVM Doctrina, quantum RADCLIVIVS alios sagacitate superavit. Hic, tam ingenio quam literis instructus, morbos plerisque facile fugavit; de uno autem reportavit victoriam Ipse primus; de uno, qui, etsi propter ingenium suum, plerumque mitissimum, diminutivo quodam nomine appellari solet,* tamen aliquando stragem meditatur horribilem. Hunc Peripneumonico esse genere primus intellexit MEADUS: atque, viribus ejus penitus perspectis, de eo adeo ample triumphavit, ut nemo Medicorum sub vexillo ejus militans huic Morbo unquam cesserit. Neque minus in hoc prorsus devincendo, quam in altero atrocissimo sublevando, valuit MEADUS. Modum enim Chirurgicum, quo Aqua ex Hydropicorum Abdominibus tota una vice tuto exhauriri posset primus docuit MEADUS! maximo sane Hydropicorum emolumento; qui ante hunc modum inventum plus tædii aut plus periculi in Aqua patiebantur exhaurienda quam doloris in retinenda. Propter hæc illius præclara facinora quantas ei Nos Medici debemus gratias? quanto majores ei Gens humana, quorum illius studio atque opera

tot ab Orci faucibus eripiuntur? Qui vero in Arte sua eminuit primus in nulla alia postremus esse voluit. Artes itaque liberales, quantum plerique singulas, tantum MEADUS coluit omnes; quarum amore incensus, pretiosissimam Nummorum antiquorum, Picturarum, Sculpturarum, et Librorum supellectilem undique conquistavit; quorum nonnullos aliquando elegantiores, quos animo Ipse Regio dare solebat, ab eo Reges ipsi accipere non dedignati sunt†. Quis igitur mirari debet si MEADI Doctrina et Munificentia ita in regionibus exteris refulserint, ut earum Splendor in Patriam ejus repercussus fuerit. Sed doctum esse pro nihilo duxit Vir beneficentissimus, nisi Doctorum etiam suscipere Patrocinium; quod sane officium adeo egregie præstitit, ut literarum Fautor tam assiduus, tam urbanus, tam munificus nemo privatus certe antea extiterit. Neque profecto fieri potuit, ut qui omnes alias foverat Artes, is patrocinari noluerit suæ. Quanto igitur candore? quanta Benevolentia erga ejusdem Artes Professores se gesserit? quanta comitate Tyrones semper exceperit? quanto studio Rem eorum auxerit? quanta auctoritate nomen

† Vid. Authentic Memoirs of the Life of RICHARD MEAD, M.D. pag. 55.

eorum protexerit? Omnes equidem sui temporis Medicos animo vere fraterno amplexus est MEADUS: Juniores autem tot et tantis perinde beneficiis quotidie devinxit, ac si ad idem Famæ fastigium, quod attigerat Ipse, illos evehere totis viribus contenderet. Testemur hæc, quotquot hic adsumus, qui Viri dignissimi Benevolentiam toties experti sumus: Credant illa Posteris, qui tot eruditorum Opera Viro privato inscripta invenient.

Splendente adhuc MEADO emicabat alterum, ab OXONIO ortum, hujus COLLEGII Lumen: Medicus quidem tam amicitia quam Arte MEADO conjunctus; celeberrimus FREINDUS: Qui eo fuit præditus Ingenio ut Artem difficillimam facillime didicerit; ea instructus Doctrina ut eam semper ornaverit; ea ornatus Auctoritate ut eam diu sustentaverit: Qui in Academia nonnullas Artis suæ Partes præclarissime docuit; Qui in Urbe Artem ipsam sagacissime exercuit; Qui in Senatu eam, Senator ipse, eloquentissime defendit: Qui in Medicina, denique, excolenda ita peritus et felix ut in nullis, præter severiores Medicinæ Disciplinas, educatus esse; in Medicinæ Scientia communi-

canda

canda ita elegans et disertus fuit, ut in Disciplinis elegantioribus totus fuisse videatur. Et profecto quo doctior fuit Vir clarus, eo acrior fuit indoctorum Hostis; quo liberalius institutus erat Ipse eo vehementius illiberales infectatus est. At si tantam Viro docto movebant Indignationem perpauci sui temporis Nugivenduli, quanto ferventiore excaudisset ira, si audacissimos, quibus scatet hoc ævum, EMPIRICOS, Arcana sua, nunc nugatoria, nunc perniciosa, deliranti omnium Ordinum Vulgo venditantes * animadvertisse ei contigisset. Omnibus literatis flebilis FREINDUS; nulli vero flebilior quam Nobis occidit. Nemo enim certe nostrum, SOCII ERUDITISSIMI, polita Viri doctissimi in HIPPOCRATEM commentaria potest evolvere, quin mortem ejus præmaturam (qui satis quidem gloriæ, Arti vero suæ nondum satis vixerat) sincera voce lamentetur. Etenim ab eo, qui in Arte tamdiu felicissime versatus erat, plura quidem erant expectanda, quæ Artis imperium in Morbos latius extendissent, si Vitæ ejus pepercisset Fatum.

Alumnus alterum, eumque dulcissimum, paulo

* Sic est VULGUS: ex veritate pauca, ex opinione multa æstimat.
CICERO. Orat. pro Q. ROSCIO.

ante FREINDI obitum in COLLEGIUM nostrum miserat OXONIUM : Medicum, dum vixit, Medicis carum ; dum medicinam exercuit, ægrotis carissimum. BROXHOLMIO enim Ingenii benignā Vena cum tanta morum suavitate fuit conjuncta, ut jure dubitari possit utrum Ingenio præstantior an urbanitate fuerit amabilior ? Humanitatis studiis ab ineunte ætate imbutus ; summorum familiaritate virorum quotidie usus ; moribusque variarum Nationum penitus perspectis, omnium, post hominum memoriam, Medicorum politissimus evaserat. Ex iis, qui RADCLIVII stipendia meruere, primus, omnibus posterioribus, et Stipendio ipsi fuit Ornamento. In BROXHOLMII quidem inerat consuetudine tam curiosa felicitas, ut plus gratiæ apud omnes sua Veritas, quam aliorum Obsequium inveniret. Etsi vero ab isto fervili, Medicoque prorsus indigno, quo nonnulli gratiam turpissime colligunt, abhorruit Obsequio, tamen in illa honesta atque liberali ejus specie, quæ nunquam deest ingenuo, admirabile est quantum cæteris excelluerit ? qua sane ægrotorum animos leniter mulcendo corporibus eorum facilius medebatur. Sed quemadmodum in corporibus nonnullis formosissimis

mis insigniores infunt maculae atque naevi; ita BROXHOLMIO ipsi sua erat infirmitas. Periclitantibus suis amicis (et quot curavit aegrotos tot quidem habuit amicos) tanto plerumque dolore obruebatur, ut, qui mederi anxius optabat, propter id ipsum medendo non sufficeret: ita de servando aegroto supra modum erat sollicitus, ut morbum propterea oppugnaret impotentius: ita, denique, Amici muneri implendo erat intentus ut nonnunquam officio deesset Medici. His agitatus moeroribus a morbis refugit curandis ut morborum ipse fieret Præda rapacium. O miseram Mortalitatæ conditionem! quam BROXHOLMII ipsius nec Ingenium nec Fortuna reddere potuerint tolerabilem.

Dum SOCIOS hosce commemorabam celeberrimos, tristis eheu! venit nuntius, dignissimi alterius mortem referens; alterius nostri valde lugendi; qui a valetudine aliorum curanda jam diu avocatus erat ad tuendam suam; clarissimi LEII: Medici, in eadem, qua FREINDUS, qua RADCLIVIVS, Academia educati; eodem ingenio præditi; iisdem honoribus digni. Qui in medendo acutus et

E

erudi-

eruditus; in loquendo apertus et facundus; in agendo probus et sincerus: Qui modestis facilis et comis; arrogantibus acer et intrepidus; pauperibus misericors et liberalis; divitibus justus neque avidus fuit. Adulationis Ipse impatiens adulatus est nemini; Plebeculæ fermunculos contempsit; Optimatum blanditias neglexit: Quod, denique, de PISONE oratore scribit CICERO, id quidem LEEI nostri mores et valetudinem mirifice depingit. “ Is
 “ (inquit CICERO,) laborem forensem quasi cursum
 “ diutius non tulit, quod corpore erat infirmo, et
 “ Hominum ineptias ac stultitias, quæ devorandæ
 “ Nobis sunt, non ferebat, iracundiusque respu-
 “ ebat, non morose, ut putabatur, sed ingenuo
 “ prorsus liberoque fastidio*.” Virum hunc egregium luceant nostræ, quas dilexit, ACADEMIÆ; luceat nostrum, quod ornavit, COLLEGIUM; luceat, denique, ARS ipsa MEDICA, cujus dignitatem tueri semper studuit.

Illustrem hunc OXONIENSEM quis dignior qui sequatur quam celeberrimus ejusdem temporis CANTABRIGIENSIS, dignissimusque hujus COLLE-

* Vid. CICERON. De Claris Orator. S. LXVII.

GII PRÆSES, PELLETUS? Vir multis nominibus celebrandus; atque hoc uno (si nullum subesset aliud) minime hic tacendus, quod annuam hanc dicendi occasionem aliquandiu intermissam Ipse restituerit: Cujus laudabili proposito non modo consummatam Ipsius, sed posterorum quoque Oratorum omnium debemus Eloquentiam. Singularis omnino fuit et eximia PELLETI Indoles. Artibus et ingenio ad medicinam excolendam quo fuit instructior, eo studiosius ejus exercendæ grave onus detrectavit: Quanto magis meritorum suorum fuit conscius, tanto ægrius iniquam Artis suæ toleravit sortem: Qui egregiis animi dotibus plerosque homines superavit, eum profecto coram Muliercularum tribunali, ad quod quotidie citantur Medici, causam dicere piguit maxime: Qui injuriarum, suspicionum, inimicitiarum, infamiæ, immo et famæ omnino immeritæ non valde fuit patiens, is Artem istiusmodi, in qua exercenda hæc omnia insunt mala, non averfari non potuit: Qui otii literati, et quotidianæ literatorum consuetudinis, fuit amantissimus, is ab iis ad diurnos nocturnosque Artis acerbissimæ labores se divelli ægre passus est: Qui, denique, lucri gratia facere nihil, is certe huma-

nitatis et amicitiae potuit omnia. O praeclarissimum Homini Ingenium! qui ita sentire nunquam destiterit! O invidendam Medici fortunam, quae ita agere ei permiserit.

PELLETI in locum successus est PRÆSES alter dignissimus, doctissimus ejusdem Academiae Alumnus; de quo adhuc Juvene tantam spem conceperat CANTABRIGIA sua, ut eum, etsi juniorem quam cui Doctoratum sponte dare solet, non tamen sine Doctoratu, inter eximios aliarum Facultatum Doctores, Academiam VIADRINAM salutandi causa, miserit in GERMANIAM: Cui tantæ spei postea respondens inter celeberrimos hujus COLLEGII Socios diu honoratus fuit; PRÆSIDISQUE officio praeclarissime gesto maximum sui apud Nos desiderium reliquit. Liceat, SOCII ORNATISSIMI, PLUMPTREII nostri laudes oratione paulo fervidiore percurrere; liceat Veritati, eas Virtutes, quas Ipse observavi, celebrare; liceat, denique, Amicitiae Eloquentiae vice fungi. Recordamini, quæso, Viri docti in nostrum COLLEGIUM merita; recordamini quanto Rerum nostrarum flagraverit studio? quantum laboris PHARMACOPOEIAE nostræ castigandæ, poliendæ,

endæ, edendæ impenderit? Videor mihi videre facundissimum Virum in Colloquiis solitis Sapientiæ suæ gravitatem comitate et facetiis temperantem : Videor mihi audire Illum sale et lepore, quibus polluit maximis, EMPIRICOS infectantem : Videor mihi intueri Virum fortissimum Eloquentia sua locupletissima jura nostra defendentem. Sed nequid veri, Amicitiae studio incensus, dissimulare videar, non reticendum, immo coram Vobis, SOCII ERUDITISSIMI, vehementer est dolendum, PLUMPTREIUM nostrum non tam de sua quam de COLLEGII gloria fuisse sollicitum. Nam si Famæ consulisset suæ, aureoli ejus de Febribus libelli, (de quibus verecundius quam decuit judicavit Ipse) jamdiu in lucem prodivissent, æterna ejus Nominis Ornamenta.

Celeberrimis His in Arte nostra exercitatis merito annumerandi sunt Duo alteri ACADEMICI, in medendo exercitatissimi; HALESIUS et CROVIUS; Ille OXONII, Hic CANTABRIGIÆ, doctissimus Alumnus: Quorum eximiae erga nostram Societatem munificentiae Quis nostrum oblivisci poterit? Quorum memoriam Nobis semper colendam esse Quis
non

non existimabit, qui BIBLIOTHECAM nostram unquam viderit? ILLIUS; quod, cum eo tempore vixerit, quo Medicos solebat ægris commendare Eruditio, Librorum copiam (unde Eruditio est petenda) Nobis suppeditare voluerit: HUIUS, quod in Libris suis Nobis legandis contra invalescentem suo tempore opinionem declaraverit Literas Medentibus non esse inutiles.

PRÆSIDES vero, SOCII DILECTISSIMI, unus atque alter commemorandi adhuc restant: Quorum unus, Cathedram, e qua morte heu! nimis immatura non ita pridem raptus est, si votis nostris annuisset coelum, egregie ornavisset; illustrissimus videlicet JURINUS: Qui, literis CANTABRIGIÆ institutus, reconditissimis Matheseos Doctrinis eo usque initiatus est, ut inter eruditissimos ejus Cultores domi forisque merito habitus fuerit. Huic Viro doctissimo stabilitum debemus Inventum, humano generi valde propitium, VARIOLARUM INSITIO-NEM; qua tot millia Mortalium a Fato impendente liberantur. Hic præjudicatas de hac Re convulsit hominum Opiniones: Hic utriusque Morbi, naturalis et insititii, successus varios ad Calculos vocavit:

vocavit : Hic infinitum longe tutissimum esse adeo luculenter demonstravit, ut nemo esset tam superstitiosus, tam iniquus Rerum æstimator, quin illius Causæ, quam sequi non auderet, veritatem tacitus agnosceret. Hoc Duce Matrum vicimus timiditatem : Hoc Duce Filiarum servavimus pulchritudinem : Hoc duce truculentissimum non modo Vitæ sed Formæ etiam humanæ Hostem superavimus. Hujus igitur nomen pulchrior sexus semper colat et tueatur ; tamdiu tueatur uterque, quamdiu Matribus cordi erit Filiarum pulchritudo ; quamdiu Pulchritudo ipsa erit amabilis ; quamdiu, denique, segura et tranquilla Vita, teterrimo Mortis generi, vel, (quod pejus est) perpetuo Mortis timori, erit anteponenda.

A Doctissimo JURINO ad alterum PRÆSIDEM dignissimum, qui tum Nostræ tum REGIÆ SOCIETATI multos annos præfuit, nunc transeamus ; ad clarissimum SLOANIUM, quem jam postremum celebraturi sumus : Medicum, quem, etsi floruit apud sæculum prius, nuperrime tamen e COLLEGIO ereptum flemus : Medicum, tanta æquanimitate insignem (qua nihil in Medicina facienda magis necessarium,

cessarium, nihil ad longam Medici vitam magis confert) quanta infirmiore, per assiduos medendi labores, ad longissimam Senectutem sustentavit valetudinem. Et Senectutis profecto tranquillitatem eo magis optandam reddiderant ei longus labor et studium, quæ eam a multis retro annis præcesserant, quod BIBLIOTHECAM et REPOSITORYUM (non dicam Regia, sed Regiis omnibus præstantiora) quibuscum Senex quotidie delectaretur, ei comparassent. Neque minorem in The-sauris hisce testamento legandis erga Patriam, quam erga Familiam suam manifestavit caritatem. Cum enim pretiosiores essent quam qui sine injuria privata dari, et sine publica, pretio suo, emi possent, eos quidem Patriæ suæ, conditionibus neque Familiæ neque Nationi suæ injuriosis, legavit: æquum, ut opinor, ratus, doctam illam gentem, quæ facultates ad eos congerendos ei ministraverat, famam ac utilitatem ab iis expectandas, in omne ævum possidere. O Senem omnino beatum! Qui senectutem otiosam atque placidam; vitam longam et felicem; mortem, denique, subitam nec improvisam nactus es.

Celebra-

Celebravimus jam, SOCII DILECTISSIMI, ornatissimorum fere singulorum, qui e vita excessere, Nostrorum Memoriam; quorum tantum non omnes in gremiis foverunt suis ACADEMIÆ NOSTRÆ: Illæ ipsæ Academiae, quibus, tanquam locis ad formando Medicos minime aptis, aliquando insultare audent alieni Quidam atque invidi. Quam verecunda Fronte! Vos, AUDITORES SPECTATISSIMI, judicetis; qui, tam longam Medicorum consummatorum seriem, ex illis Academiis, ubi studiis imbuti erant optimis, in Hoc COLLEGIUM cooptatam, jam vidistis. Hisce omnibus fato functis tandem commemoratis, ad ea, quæ Vobis ipsis, SOCII ORNATISSIMI, præclare gesta sunt, nunc vellet Oratio descendere, nisi vetaret verecundia; nisi prohiberet, quæ Vobis debetur maxima, Reverentia. Vestras itaque Virtutes Oratoribus futuris laudandas; vestram Famam Posteris celebrandam relinquenti nihil mihi dicendum restat, præterquam omnia fausta huic nostræ Societati precandum; et Nos, COLLEGÆ mei dignissimi, hortandum, ut, omnibus simultatibus, partiumque studiis sepositis, Artem nostram excolamus: ut FIDEM,

quam Nos COLLEGIO dedimus, non modo ex ore, sed ex animo quoque (sicut decet honestos) datam fuisse demonstremus; ut, denique, Concordia intra hæc mœnia restituta, COLLEGII inimicis, qui Nos nimium diviserunt, Nobis imperandi spem præcidamus.

N O T Æ

Ad Argumenta ORATIONIS HARVEIANÆ illustranda et confirmanda appositæ.

P.12. **N**EMO ENIM CERTE NUNC DEMUM NARIS EST ADEO EMUNCTÆ UT PRÆCLARUM HOC INVENTUM IN ANTIQUORUM SCRIPTIS SUBOLFACIAT.] Nonnulli ex Anatomicis sæculi proxime elapsi, præ nimia Antiquis omnia attribuendi cupiditate, CIRCUITUM SANGUINIS HIPPOCRATI non ignotum esse ineptissime contenderunt; inter cujus sententiæ omnino ridiculæ Defensores eminuit JOHANNES ANTONIDES LINDENIUS, celebris operum HIPPOCRATI vulgo attributorum Editor; qui hujus tuendæ causâ libellum paulo ante obitum suum LEYDÆ edidit. Locus, quem ex HIPPOCRATIS scriptis ad suam opinionem stabiliendam plerumque citant ejus Defensores, in libro *περι καρδίας* (quem doctissimus CLERICUS, in excellentissima sua MEDICINÆ Historia, ab HIPPOCRATE minime scriptum fuisse demonstravit*) extat; et, a quocunque prodierit Antiquo, mihi quidem sententiam, cujus confirmandæ causâ adduci solet, funditus videtur evertere. Hujus libelli auctor ad hunc modum in SECT. XVII scribit; *αἱ φλέβες δια τε σωματός κεχυμεναι πνευμα καὶ ῥευμα καὶ κίνησιν παρεχούσαι ἀπο μίης πολλὰι διαβλασάνεσαι· καὶ αὐτὴ μὲν ἢ μία ὅθεν ἦρξαι καὶ ἢ τελευτήκειν ἐκ οἰδοῦ· κυκλὴ γὰρ γεγεννημένη ἀρχὴ ἐκ ἐνόςθῃ*. Hic, inquam, locus LINDENII opinionem evertere videtur. Nam, (præterquam quod de PULMONIBUS, quibus cum CORDE tanta est Officii et conjunctionis in sanguine circumagendo necessitudo, ne verbum quidem facit Hic, quisquis fuerit, Scriptor,) plane constat eum, qui differentiam inter Arterias et Venas adeo ignoravit, ut Arteriam magnam et Venam Cavam unum atque idem Vas fuisse existimaverit, earum usus scire non potuisse; Illam nempe Sanguinem a Corde propellere, Hanc eundem ad Cor perpetuo reducere. Hic autem sanguinis per Arterias propulsus et per Venas reductio nihil aliud est quam ipsissimus SANGUINIS CIRCUITUS, ab HARVEIO probatus; quem qui nesciverit, is certe (quodcunque de uno Vase Sanguinem per corpus trajiciente inscieniter effutiverit) neque verum ejus motum, neque vasa, per quæ movetur, animo complexus fuerit necesse est.

* Vid. CLERIC. Hist. MEDICIN. p. 126 & 301.

P. 13. NON SERVETUS: NON COLUMBUS: NON IPSE ETIAM CÆSALPINUS.] Neque meliori jure Hoc Inventum sibi vindicare possunt five celeberrimus VENETUS vulgo dictus PATER PAULUS, five FABRICIUS ab AQUAPENDENTE, cui PATREM PAULUM, sub sigillo amicitiae, Hoc arcanum commisisse refert LEONICENUS. Etiam si enim (quod minime concedendum est) nonnulla in hujus Rei testimonium admittamus, quæ non prius publici juris facta sunt quam præclarum suum inventum HARVEIUS cum suis communicaverat, attamen hujus de PATRE PAULO commenti originem nobis luculenter exposuit doctissimus ENTIUS; qui in Epistola sua, ad ipsum HARVEIUM scripta, Apologiæque suæ pro CIRCULATIONE SANGUINIS præmissa sic scribit “ Istius autem
 “ commenti fabulam jampridem a te mihi narratam memini: Nempe
 “ LEGATUM VENETUM ad suos reditum parantem libro tuo de CIRCULATIONE SANGUINIS a te donatum fuisse, eundemque postea PATRI PAULO legendum exhibuisse; indeque Virum hunc celebrem
 “ memoriæ causa pluscula transcripsisse; quæ, ipso mox defuncto, in
 “ Hæredis manus inciderint; habereque te literas a PATRE FULGEN-
 “ TIO, ipsius sodali, ad te scriptas, quæ rem eandem clare exprimerent.” Amplissimum hujusmodi testimonium nemo certe omnium propterea in dubium vocare potest, quod HARVEIUS librum suum de CIRCULATIONE SANGUINIS non nisi quinto post PATRIS PAULI obitum anno typis mandaverat, qui norit Hunc Legatum, cui nomen erat ANTONIO DONATO, ad suos anno millesimo sexcentesimo decimo nono rediisse*; eodem scilicet anno, quo Inventum suum patefecerat HARVEIUS; annoque quarto ante obitum PATRIS PAULI, qui e Vita excessit anno millesimo sexcentesimo vicesimo tertio. Si enim quod de LIBRO HARVEII narrat ENTIIUS, id de MATERIE libri, quam anno 1619. in PRÆLECTIONE nostra CHIRURGICA exposuerat, et quam non ante annum 1628. typis mandabat, interpretamur, (quæ sane interpretatio nequaquam est dura) facile videbimus hanc ENTII narratiunculam cum PATRIS PAULI morte optime congruere. Non vero sine risu audienda est ista de PATRE PAULO FABRICII ab AQUAPENDENTE fidei hoc arcanum suum committente Fabula. Quid enim PAULUM potius quam FABRICIUM, quominus in lucem proferret hoc inventum, impediret? impediretne fulminis Papalis metus, aut contumeliosa Vulgi vociferatio? Quid? Illumne, quem vultus instantis Tyranni a Tyrannide ipsa oppugnanda arcere non potuerat, illumne, inquam, vana incerti remotique periculi suspicio a

* Vid. NANI, Vol. I. p. 181.

proposito ejus deterreret? Si eum ab errore populari et lucroso impugnando ira atque odium, quæ contra eum excitaverant superstitio et nequitia, avertere non potuerant, possetne ille ab opinione simpliciter philosophica (in qua pervulganda incertum, siquod ullum, fuisset periculum, certum vero gloriæ atque immortalitatis propositum fuisset præmium) propaganda facile absterreri? At si majorem ei metum in hoc casu quam in illo injicere potuisset superstitiosam Temporis conditionem concedemus, cur FABRICIO, qui, utpote in eadem regione degens, eodem cohiberetur timore, arcanum suum crederet? cur non illud, quemadmodum FABRICIUS ipse fecisse dicitur, post mortem suam pervulgandam reservaret? aut, si id, dum vixit, proferri maluit, cur non amico cuidam suo conjunctissimo, celato suo nomine, proferendum ea conditione committeret, ut tanti inventi gloriam vero ejus Inventori post mortem ejus vindicaret? Quis autem HARVEIUM tanta necessitudine cum PATRE PAULO conjunctum fuisse unquam asseruerit? aut, quisnam, obsecro, amicum suum ita fallere potuisset HARVEIUM unquam crediderit, qui de moribus atque ingenio ejus tantillum audiverit? Hactenus contra fabulam de PATRE PAULO et FABRICIO ab AQUAPENDENTE probabiliter argumentatus fui; eo scilicet proposito, ut, quantum omnibus ludibrio esse debeat, copiosius ostenderem; quod nisi in animo mihi fuisset, eam falsissimam esse uno Facto demonstrassem. Si enim in FABRICII Scriptis nulla de Sanguine circumacto occurrit mentio, nemo mentis sanæ eum de tali sanguinis motu unquam somniasse existimabit. Quid vero ad hanc rem spectans ibi extat præter Venarum VALVULAS? Hæ quidem, quippe quæ sanguini versus COR movendo evidenter inserviunt, solertem investigatorem adducere possent ut crederet sanguinem non per Venas a Corde ad Artuum extremitatem propelli: Et profecto mirum est FABRICIUM, qui eo usque progredi potuerat, non ultra progredi potuisse. Longe solertius hanc rem indagavit HARVEIUS; qui, valvularum usu semel investigato, verum Sanguinis motum cito odoratus fuit: Venarum enim VALVULÆ (sicut nobilissimo BOYLEO HARVEIUS ipse retulit *) illum primo adduxerunt ut suspicaretur Sanguinem a CORDE ad COR, quasi a Fonte ad Fontem, perpetuo circumagi. Cum enim Valvulæ, quominus sanguis a Corde per Venas emitteretur, prohibere viderentur, ex iis argumentum sumsit probabile Vir acutissimus, Sanguinem a Corde per Arterias in Venas trajici. Quid autem harum Valvularum Repertori cum Sanguinis CIRCUITU qui nihil de eo suspicabatur? Quid

* Vid. BOYLEI Disquisition. de CAUSIS FINAL. Prop. II.

refert VALVULAS VENARUM reperisse si nihil præterea FABRICIUS repererit? Si nihil post eas repertas de vero Sanguinis motu subolfecerit? Cordis Valvulæ (quarum opera in Sanguine circumagendo non minus quam Venarum Valvularum utitur Natura) Veteribus fuerunt bene cognitæ: Quis vero exinde unquam collegerit Sanguinis CIRCUITUM illos non fugisse? Cur Valvulæ Venarum detectæ FABRICIUM non ignorasse CIRCUITUM arguerent, et Valvulæ Cordis, quæ ad Sanguinem circumagendum non sunt minus necessariae, Veteres eundem perspexisse non arguerent perfecto non video.

P. 13. QUOD ILLI, DENIQUE, VIX SUBMONUERANT, IPSE EXPOSUIT, PROBAVIT, STABILIVIT.] Non diffitendum est illos conjectura id affectos esse, Sanguinem scilicet a Ventriculo Cordis dextro in finistrum per pulmones derivari*: Quam longe vero diserepaverint ea, quæ illi omnesque Recentiores alii ante HARVEIUM de Sanguinis CIRCUITU excogitaverant, ab iis, quæ Nostras ipse de eo palam protulit, ex eo judicare licet, quod, quicquid de ea re (annis quinquaginta amplius antequam HARVEIUS Hoc inventum suum COLLEGIS aperuerat suis) innumerant Recentiores alii, id omne tanquam temere dictum ab omnibus ejus sæculi Doctis prætermisum et neglectum fuit: Simul atque vero librum suum DE MOTU CORDIS ET SANGUINIS ediderat HARVEIUS, subitaneo tanti luminis fulgore excitati ad eam rem exquisitius investigandam omnes ubique gentium Anatomici se accinxerunt: Cujus libri tanta fuit Veritas, ut contra fictas hominum Antiquis nimium deditorum Infidias, Calliditatem, atque Invidiam, facile se per seipsam defenderit.

P. 14. CUR ULLA HUIUS UTILITATIS AB HARVEII INVENTO DERIVATÆ EXEMPLA PROFERAM?] Præter nostrum Propositum est pleaque in THERAPEUTICAM Artis nostræ Partem ab Invento HARVEIANO derivata commoda hic loci recensere; quæ librum dedita opera scriptum, et plus otii quam quod nobis suppetit, requirunt. Hoc autem obiter notare liceat; si nullum aliud medici ex Hoc Invento ceperant emolumentum quam quod omnia ea, quæ observarat Antiquorum Sedulitas, explicaverit et confirmaverit, hoc minime contemnendum esse.

* Vid. SERVETI Christianism. Restitut. & REALD. COLUMB. Anat. LIB. VII. & AND. CÆSALPIN. Quæst. Peripatetic.

P. 15. QUI QUANTUM LUCIS A PHYSIOLOGIA NOVA, EX SANGUINIS CIRCUITU NUPERRIME DEMONSTRATO, MOX ORITURA ACCEPTURÆ ESSENT MORBORUM CAUSÆ JAM ANTE ANIMO PROSPICIENS.] Mortuus est GULSTONUS anno 1632 sc. decimo tertio postquam INVENTUM suum COLLEGIS suis patefecerat HARVEIUS; qui id cum iis anno 1619 primo communicabat.

P. 16. HIC, DENIQUE, EAM FIBRARUM ANIMALIUM PROPRIETATEM, QUÆ FACIT UT EÆ SINE SENSU IRRITENTUR, PRIMUS NOTAVIT ET NOMINAVIT.] Vid. GLISSON. Tractat. De VENTRICUL. et INTESTIN. CAP. VII. SECT. III. ubi ad hunc modum de hac PROPRIETATE loquitur. "Fibræ Musculorum in animalibus defunctis acribus et pungentibus liquoribus tactæ, se contrahunt. Item omnes musculi, in defunctis perceptione frigoris excitati, se tonico motu fortiter constringunt, et corpus rigidum efficiunt. Corda animalium aliquorum exempta, immo et dissecta adhuc pulsare nituntur. Quid opus est pluribus? Hinc satis certo inferre licet FIBRAS ABSQUE SENSUUM AUXILIO POSSE IRRITATIONEM PERCIPERE ET CONFORMITER SE MOVERE." Vid. etiam SECT. VI. ejusdem CAP. ubi sic scribit Vir Doctus. "Quoties ea (sc. causa irritans) non sensu, sed sola PERCEPTIONE NATURALI dignoscitur, Hæc SOLA est, quæ FIBRAS IRRITABILES constituit." Ex quibus verbis satis constat D^{um} TISSOTUM, qui cl. HALLERI Dissertationem in linguam Gallicam vertit, non animadvertisse quam plene hanc Proprietatem intellexerit GLISSONUS †; quam in Fibris quibusdam Animalibus insitam esse ubique asseruit: Quod non modo eum fecisse, sed vocem etiam IRRITABILITAS ipsam excogitasse ingenue fatetur HALLERUS. || Nihil autem certe fuit unquam ineptius quam quod Vir doctus, de GLISSONI laudibus derogandi causa affirmare non dubitavit; eum nempe, cum corda Animalium corporibus exempta pulsare, fibrasque, in Animalibus defunctis acribus liquoribus tactas, sese contrahere animadverterat, nihil amplius comperisse quam quod LANII ipsi quotidie vident: Quod sane idem est ac si dixisset NEWTONUM, cum GRAVITATEM Materiæ Proprietatem esse invenerat nihil aliud reperisse quam quod Rusticus quilibet ante intellexerat, qui Pomum ex Arbore in terram decidere unquam viderat. Nemo enim certe INVENTORIS nomen ex eo sibi arrogare debet, quod hoc aut illud corporum accidens,

† Vid. DISCOURS PRELIMINAIRE, P. XI.

] Vid. COMMENTAR. SOC. REG. SCIENT. GOTTING. Tom. II. P. 155.

sensibus quotidie occurrens, observaverit: Ille vero solus *INVENTOR* est habendus, qui, ex idonea *Accidentium* sæpissime animadverforum copia, hanc aut illam *Corporis* cujuscumque *PROPRIETATEM* collegerit; eamque *LEGEM NATURÆ* esse primus *INVENERIT*. Si igitur *GLISSONUS* non modo *IRRITABILITATEM* in fibris quibusdam animalibus insitam esse primus animadverterit, sed eidem *Fibrarum* *Proprietati*, pro lege *Naturæ* sibi habitæ, etiam nomen primus dedit, quid aliud quæso, præterquam hanc *Proprietatem* pluribus experimentis confirmare, facere potuit cl. *HALLERUS*? quem omnium luculentissime eam exposuisse, et quænam *Partes* ea præditæ sint plenissime docuisse lubenter fatemur: *TISSOTO* autem minime assentiri possumus afferenti ornatissimum Virum eam primum reperisse. Longe æquius et modestius in hoc *Negotio* (uti prius indicavimus) se gessit *HALLERUS*; Vir nequaquam istiusmodi, qui gloriam suam non factam tectam esse judicet, nisi alienam diruerit.

P. 16. QUAMPLURIMA IN ANIMALIBUS TAM VIVIS QUAM MORTUIS &c.] Exemplum hujus *IRRITABILITATIS* notatu dignissimum in Cadavere Nobilis cujusdam, cui ægrotanti Medicus adfueram, hic prætermittere nequeo. Hujus Fauces, quæ per aliquot horas, postquam extremum efflaverat halitum, fuerant diductæ, irritante eas quadam materie acri, tanto sonitu subito ocludebantur, ut terrorem astantibus incuteret.

P. 20. IN TRACTATU PERELEGANTI PERSPICUE EXPONEBAT.] In hoc libro celeberrimo inter plurima Experimenta unum singularis in *PATHOLOGIA* usus nobis exhibuit Vir clarus; quo sane experimento nos primus docuit quomodo *Pectori* inducatur *Hydrops*, integris adhuc aliis *Corporis* partibus: ligata enim *Vena Cava*, transituque *Sanguinis* versus *Cor* impedito, statim secedere serum a *Sanguine* in *Vena Cava* obstructo; cavaque circumposita morbofo flumine irrigari primus demonstravit *LOWERUS*. Vid. *LOWER*, De corde. CAP. II. Animum aliquando mihi subiit suspicari fuscum istum liquorem, qui ex *Herniis* laborantium *Pelvi*, secante *Chirurgo*, effluere solet hoc *Fonte* interdum derivari. Non ignoro clarissimum *HALLERUM* hunc liquorem *NATURALEM* et *CONNATUM* *Abdominis* *Hospitem* esse existimare*: Cum verò eum tanta *Copia*, dissecto *Peritonæo*, erumpere aliquoties viderim, quanta nulli naturali *Corporis* humori respondere poterat, ad suspicandum du-

* Vid. *HALLERI* Opuscul. Patholog. P. 65.

ctus fui hunc liquorem maxima ex parte fuisse serum a sanguine compresso separatum, quod per vasorum Poros in Pelvim evaserat.

P. 21. PLURIMA IN EUM FINEM EXPERIMENTA EXCOGITAVIT.] Complures de hujus Inventi honore cum LOWERO certaverunt. Ipse vero hanc gloriam a DIONYSIO quodam in GALLIA ei illam præripiente in CAP. IV. sui libri sibi jure vindicavit. Atque hujus Inventi famæ quam tenax fuerit Vir clarus ex ipsius verbis, quibus huic Capiti finem imponit, facile judicare possumus. "Interim (inquit) hoc saltem Gentis nostræ seu felicitati seu etiam laudi tribuatur, quod uti HARVEIUS "sanguinem intra propria vasa CIRCULANTEM corpori suo vitam præstare primus docuerit: Ita et eum extra corporis sui ambitum ad alterius "salutem transferri posse a NOBIS primo detectum est." Quamobrem ex hoc præclaro Invento uberiores MEDICINA non ceperit Fructus prorsus nescio, nisi propterea fortasse evenerit quod LOWERI sagacitati parum responderit Posterorum Industria. Utcunque vero hæc Res se habuerit hoc certe constat; quod, etsi DIONYSIO, (quippe qui de hoc Invento nullam fecerat mentionem nisi integro post anno quam LOWERI Experimenta publici juris facta sunt) nullo modo illud sibi arrogare licet, plures tamen ejusdem Inventi Auctores fieri possint; sicut evenisse fertur in PULVERE PYRIO componendo; cujus Inventor alter olim in Regno SINENSI vixisse dicitur, alterum in EUROPA recentiore extitisse certo scimus; ideoque, quisquis hoc Inventum præter LOWERUM jure sibi vindicaverit, ille proculdubio, salvo LOWERI honore, illud vindicare poterit.

P. 23. SPECIFICUM NUNQUAM SATIS LAUDANDUM PRIMUS NOSTRATUM FELICITER ADHIBUIT.] Vide MORTONI *Πυρεσολογία*. P. 132. Ubi constat illum ab anno 1667 CORTICE PERUVIANO usum esse. Anno autem priore (sc. 1666) SYDENHAMUS, etsi CORTICEM "in QUARTANARUM declinatione prudenter et caute adhibitum "aliquando profuisse et Paroxysmos omnino sustulisse inficias ire non vult, "tamen SPECIFICUM, quod Intermittentium cursum non SOLUM INHIBERE "BEAT sed etiam OMNINO ABRUMPAT, adhuc desiderari totidem verbis "in eodem loco lamentatur." Vid. METHODUM CURANDI FEBRES &c. a SYDENHAMO EDIT. anno 1666; quam quisquis contulerit cum CAP. de INTERMITTENTIBUS OBSERVATIONUM MEDICAR. edit. anno 1675, Ille fateatur necesse est SYDENHAMUM ab anno 1666 ad 1675 Corticem non nisi parce et caute adhibuisse; atque id remedium tam

TERTIANIS quam QUARTANIS mederi potuisse anno 1667 nondum animadvertisse; quo tunc temporis se quotidie usum esse in OMNIBUS Intermittebibus affirmat MORTONUS.

P. 25. QUAM EX SEIPSO ALIIS MEDICINÆ SCIENTIAM CONSTITUISSE.] Non DOGMATICAM quidem Disciplinam, qua GALENUS eam corruperat, (ID QUOD FACILE FACTU SIC SATIS SIT) ampliando, sed HIPPOCRATICAM Viam, (QUOD ESSET VALDE ARDUUM) qua sola ad veram MEDENDI Artem progrediendum est, jamdiu desertam rursus indicando et insistendo.

P. 28. HUNC PERIPNEUMONICO ESSE GENERE PRIMUS INTELEXIT MEADUS.] Hujus morbi SPECIEM non satis intellexisse videtur SYDENHAMUS. Etsi enim tussim pectoralibus delinire solitus est, morbumque inflammationis aliquando participem esse, immo et sanguinem liberaliter interdum extrahendum esse existimavit, symptomata tamen ejus non genuinæ PERIPNEUMONIÆ esse sobolem, sed PERIPNEUMONIAM tantum MENTIRI autumavit; Venamque non omnibus Morbi temporibus, urgente tussi, secari jussit, "sed post Morbi solummodo discessum, "vel si ARTIFICIALI aut AÐSCITITIO calori debeantur symptomata, "eam secandam esse concessit *." MEADUS autem, PERIPNEUMONICO hujus morbi genere penitus perspecto, tam NATURALEM quam ARTIFICIALEM ejus calorem temperandum esse censuit, omnibusque ejus temporibus, urgente tussi, Venam secandam esse PRIMUS docuit; eamque, incunte morbo, plerumque secando, ne atrociora, quæ sub finem morbi ingruere solent, acciderent symptomata, feliciter providit †.

P. 39. HOC DUCE TRUGULENTISSIMUM NON MODO VITÆ, SED FORMÆ ETIAM HUMANÆ HOSTEM SUPERAVIMUS.] Libellum omnino ineptum, VARIOLAS INSITITIAS damnandi causa Gallice scriptum, † PARISIIS nuper edidit Medicus quidam HIBERNICO-GALLICUS. Hunc equidem Auctorem, qui plurima de Rebus ANGLICIS, quæ falsa esse scire et potuit et debuit, temere effutiit, minime dignum (utcumque titulis insignitum medicis ||) censere possumus qui a Nobis reprehendatur.

* Vid. SYDENHAM. Opera LUG. BAT. edit. p. 198, 199. & 589.

† Vid. MEAD. de MORBILL.

‡ DISSERTATION SUR INOCULATION PAR M. CANTWEL || DOCTEUR REGENT DE LA FACULTE DE MEDICINE EN L'UNIVERSITE DE PARIS, ANCIEN PROFESSEUR DE CHIRURGIE LATINE, ET PROFESSEUR DES ECOLES DE MEDICINE.

Cum vero FACULTAS MEDICA PARISIENSIS Opusculum ejus futilissimum amplissimis verbis approbare, adeoque id pro suo agnoscere non dedignata fuerit, Nos, qui ingenio non sumus adeo inhumano, ut Nationem eruditam in re tanti momenti falsis Narratiunculis, tanta auctoritate editis, decipi patiamur, nonnullas earum hic loci refutare non gravabimur: Cætera ejus libelli falsa et inepta aliis, quibus otium et voluntas non desint, animadvertenda relinquemus.

In Dissertationis suæ P. 4ta asserit D^{nus} DOCTOR "se AGATHOPOLI vidisse nobilissimum LINDECOLINÆ COMITEM, cujus Frater natus maximus VARIOLIS perierat INSITITIIS; et COMITEM ipsum ab hoc artificioso VARIOLARUM genere in CACHEXIAM, qua tunc temporis laborabat, conjectum esse." Narravitne D^{no} DOCTORI hosce funestos VARIOLARUM INSITITIARUM exitus COMES illustrissimus Ipse? Et si Auctoris verba Lectorem ingenuum ut ita credat facile adducere possunt, minime tamen ita credendum esse affirmamus. COMES enim ipse dignissimus, pro insigni suo Veritatis tuendæ studio, veniam Nobis concedere dignatus est suo Nomine palam declarandi, omnia, quæ de eo et Fratre ejus retulit Hic Auctor HIBERNICO-GALLICUS, esse falsissima. COMITIS honoratissimi Frater, qui eo tempore, quo VARIOLÆ ei inferebantur, tenui erat valetudine, per quinquennium integrum, postquam mitissimas INSITITIAS expertus erat, multo firmiore utebatur: Postea vero neglecta tussicula, qua forte corripiebatur, in PHTHISIN incidebat.

Neque minus falsum est quod de CACHEXIÆ, qua post VARIOLAS INSITITIAS COMITEM ipsum laborasse ait, origine affirmat. Nam VARIOLAS NATURALES passus fuit COMES LINDECOLINÆ; atque INSITITIAS nunquam subiit. Hæc, annuente COMITE honoratissimo, palam asserimus: Qui de VARIOLIS INSITITIIS quid sentiat, ex eo judicet Lector æquus, quod Liberis suis hoc ipso anno VARIOLAS inferi jussit; quos Amicum meum doctissimum D^{num} WILMOT, Medicum Regium Ordinarium, curavisse novimus; D^{no} HAWKINS Chirurgo Regio dignissimo Partes suas peragente.

In eadem Pagina COMITIS alterius nobilissimi (sc. de INCHQUIN) Filium unicum has VARIOLAS perniciosas artificiales perdidisse asserit Auctor humanus; atque quasi Mors ipsa Juvenis egregii non satis atrox fuisset malum, oratione grandiore hanc acerbam rem exaggerat;

gerat; quantasque opes infelix Puer moriendo amiserit Nobis referre non gravatus est. Narratiunculam hanc, ut opinamur, ab aliquo ex iis, quorum potius linguis quam suis oculis credere malle videtur*, accepit Auctor candidus. Sit ita quidem: attamen falsum est quod asseruit: VARIOLAS INSITITIAS nunquam subiit Puer nobilis: De cuius rei veritate Vir amicissimus Dominus DOCTOR WILMOT Nobis est Testis clarissimus, qui duobus aliis celeberrimis, quos præter eum ad Puerum moribundum convocabant Parentes ejus perillustres, Medicis est Superstes.

Quid vero si aliam Fabulam non minus falsam divulgaverit Vir imprudens? Quid dices, Lector benevole, si in Pag. 6^a "VARIOLAS INSITITIAS jamdiu in ANGLIA damnatas esse, et primarios BRITANNIÆ Medicos, depositis suis de VARIOLIS istiusmodi præjudicatis opinionibus, in illas jamdudum inveni cœpisse, tanquam res apud omnes pervulgatas, asseruerit?" Quis Viro credulo hanc confecit Fabulam? quæ tam longe a Veritate abest, ut ne unum quidem e PRIMARIIS BRITANNIÆ MEDICIS sciam, qui non eas nunc commendet, atque in iis curandis non creberrime versetur. Hoc verum esse sciunt nonnulli illustriores CATHOLICI, qui liberos suos ut VARIOLÆ iis infererentur, Medicorum PRIMARIORUM BRITANNICORUM fidei mandare aliquando dignati sunt. Sed ut omnem de hac re dubitationem tollamus, SENTENTIAM, quam de VARIOLIS INSITITIIS in COMITIIS suis COLLEGIUM REGALE MEDICORUM LONDINENSIVM nemine contradicente nuper tulerunt, ex Annalibus COLLEGII exscriptam hic subjungemus.

QUONIAM COLLEGIO NUNTIATUM FUIT, FALSOS DE VARIOLARUM INSITITIARUM IN ANGLIA SUCCESSU ET EXISTIMATIONE APUD EXTERAS GENTES NUPER EXIISSE RUMORES, EIDEM COLLEGIO SENTENTIAM SUAM DE REBUS HISCE AD HUNC MODUM DECLARARE PLACUIT: VIDELICET, ARGUMENTA, QUÆ CONTRA HANC VARIOLAS INSERENDI CONSUETUDINEM IN PRINCIPIO AFFEREbantur, EXPERIENTIAM REFELLISSE; EAMQUE HOC TEMPORE MAJORI IN HONORE APUD ANGLOS HABERI, MAGISQUE QUAM UNQUAM ANTEA INTER EOS NUNC INVALESCERE; ATQUE HUMANO GENERI VALDE SALUTAREM ESSE SE EXISTIMARE.

* Vid. P. 2 & 3.

Neque animadversione minus gravi dignum est, quod in P. 38^a de COMITIS de BLESSINGTON Filio natu maximo retulit Vir incautus. Namque in isto loco, quo probare studet VARIOLAS NATURALES interdum INSITITIAS secutas esse, ad hanc opinionem confirmandam RUMOREM citat de hoc Puero nobili, NATURALIBUS haud ita pridem extincto, quem, teste D^{no} DOCTORE, INSITITIAS in ANGLIA antea subuisse vulgaverat Fama; pro cuius tamen RUMORIS veritate spondere minime audet. Cur igitur RUMOREM, cuius falsitatem facile nosse potuit, in opinionis suæ testimonium adducit, nisi ut ex ejus mentione occasionem arripiat innuendi Medicum, qui Juveni VARIOLIS NATURALIBUS laboranti adfuerat, hoc de VARIOLIS INSITITIIS factum scientem dissimulasse? cujusmodi dissimulationem bono Cive prorsus indignam esse inquit Vir sincerus. Nec immerito; at certe non tam indignam, quam ut Infamiam alicui inuras operam dare simulando eam ab illo avertere. Sed ad rem redeamus. Hæc, de COMITIS de BLESSINGTON Filio, VARIOLIS INSITITIIS in ANGLIA affecto, tota Fabula est falsissima; quas si expertus erat, nondum fortasse ad plures migrasset: NATURALIBUS saltem (quo fato eum interiisse non fateri nequit D^{nus} DOCTOR ipse) non succubuisset.

Quid plura? Hanc artificiosam VARIOLAS subeundi viam omnes Nos ANGLI, a Plebe ad Principes, nunc approbamus; eamque omnes, quotquot medendo exercemur, HUMANO GENERI conservando maxime accommodatam esse jamdiu persuasi sumus. Hanc itaque non modo quotidie persequimur, sed eam quoque, pro humanitate nostra, Nationibus exteris commendatam habere volumus. Si quæ autem five Superstitione ita occæcantur, ut tantam, a Cælo oblatam, salutem aspicere nequeant, five a Novitate omni qualicunque ita sunt averse, ut eam accipere nolint, Nos cum Poeta celeberrimo vovere non dubitabimus

Di meliora PIIS, Erroremque HOSTIBUS illum!

FINIS.

ERRATA.

P. 43. l. 25. *pro* Sanguinem a Corde *lege* Sanguinem a Corde receptum. l. 28. *pro* uno vase: *lege* uno vase circulari. p. 48. l. 11. *pro* afferenti *lege* afferenti.

